

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอข้อมูล เพื่อความเข้าใจถูกต้องตรงกันในการจัดกระทำและแปลความหมายข้อมูล จึงขอกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ไว้ ดังนี้

\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
F.	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาใน F - distribution
df	แทน	ระดับชั้นของความอิสระ (Degrees of Freedom)
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนน
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน
sig.	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ
*	แทน	นัยสำคัญทางสถิติที่เก็บ .05

ลำดับขั้นในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ โดยมีขั้นตอนตามลำดับดังนี้

1. วิเคราะห์แบบสอบถาม ตอนที่ 1 เกี่ยวกับขนาดสถานศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยหาร้อยละ
2. วิเคราะห์แบบสอบถาม ตอนที่ 2 เกี่ยวกับระดับการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามความคิดเห็นของครูผู้สอน ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ทั้งโดยรวมและรายด้าน โดยหาค่าเฉลี่ย \bar{X} และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

3. เปรียบเทียบระดับการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามความคิดเห็นของครู ในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ในสถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกัน ทั้งโดยรวมและรายด้าน โดยค่าสถิติ

F- test

4. วิเคราะห์ความถี่และค่าร้อยละ ของความคิดเห็น ข้อเสนอแนะจากแบบสอบถามปลายเปิด

5. วิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานและขนาดสถานศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 2 ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามขนาดสถานศึกษา

ขนาดสถานศึกษา	จำนวนครูผู้สอน	ค่าร้อยละ
ขนาดเล็ก	45	13.04
ขนาดกลาง	110	31.88
ขนาดใหญ่	190	55.07
รวม	345	100.00

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นครูในสถานศึกษาขนาดใหญ่ 190 คน คิดเป็นร้อยละ 55.07 รองลงมาคือ ในสถานศึกษาขนาดกลาง 31.88 และในสถานศึกษาขนาดเล็ก คิดเป็นร้อยละ 13.04

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล การดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนและนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ดังแสดงในตารางที่ 3 - 6

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการเตรียมการ เป็นรายชื่อ

รายการ	ขนาดเล็ก			ขนาดกลาง			ขนาดใหญ่			รวม	
	เฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าสูงสุด	เฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าสูงสุด	เฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าสูงสุด	เฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	\bar{X}	S.D.	ผล	\bar{X}	S.D.	ผล	\bar{X}	S.D.	ผล	\bar{X}	S.D.
1. จัดเตรียมเอกสารประกอบการศึกษาค้นคว้า เช่น หลักสูตร คู่มือครู คู่มือการประเมินผล	3.58	0.54	มาก	3.86	0.68	มาก	4.03	0.62	มาก	3.92	0.65
2. จัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล	3.56	0.62	มาก	3.76	0.65	มาก	3.82	0.63	มาก	3.77	0.64
3. วิเคราะห์หลักสูตรก่อนทำแผนการสอน	3.73	0.45	มาก	3.79	0.66	มาก	3.82	0.71	มาก	3.80	0.66
4. จัดทำแผนการสอน เอกสารประกอบการสอน ทุกครั้ง	3.62	0.61	มาก	3.77	0.59	มาก	3.83	0.63	มาก	3.77	0.62
5. วางแผนการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตรและ ความต้องการของผู้เรียนในห้องเรียน	3.67	0.56	มาก	3.72	0.68	มาก	3.76	0.65	มาก	3.74	0.65
6. จัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน	3.62	0.58	มาก	3.78	0.61	มาก	3.98	0.75	มาก	3.87	0.70
7. จัดทำสื่อและอุปกรณ์ให้สอดคล้องกับกิจกรรม	3.60	0.58	มาก	3.64	0.65	มาก	3.71	0.60	มาก	3.67	0.61
8. นำทรัพยากรในห้องเรียนมาใช้ประโยชน์ในการจัดทำ สื่อการเรียนรู้	3.56	0.50	มาก	3.58	0.60	มาก	3.69	0.67	มาก	3.64	0.63

ตารางที่ 4 (ต่อ)

รายการ	ขนาดเล็ก			ขนาดกลาง			ขนาดใหญ่			รวม		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
9. จัดเตรียมเอกสารเพื่อการศึกษาค้นคว้าและอ่านเพิ่มเติมสำหรับผู้เรียน	3.63	0.58	มาก	3.73	0.54	มาก	3.69	0.65	มาก	3.69	0.60	มาก
10. จัดเตรียมข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งความรู้ต่างๆ ที่จะให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าและเรียนรู้ด้วยตนเอง	3.58	0.54	มาก	3.67	0.62	มาก	3.82	0.66	มาก	3.74	0.64	มาก
โดยรวม	3.61	0.22	มาก	3.73	0.33	มาก	3.81	0.45	มาก	3.76	0.39	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่า การดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการเตรียมการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ จัดเตรียมเอกสารประกอบการศึกษาค้นคว้า เช่น หลักสูตร คู่มือครู คู่มือการประเมินผล ($\bar{X} = 3.92$) วิเคราะห์หลักสูตรก่อนทำแผนการสอน ($\bar{X} = 3.87$) และจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน ($\bar{X} = 3.80$) เมื่อจำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า

สถานศึกษาขนาดเล็ก มีการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการเตรียมการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ วิเคราะห์หลักสูตรก่อนทำแผนการสอน ($\bar{X} = 3.73$) วางแผนการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตรและความต้องการของผู้เรียนในห้อง ($\bar{X} = 3.67$) และจัดเตรียมเอกสารเพื่อการศึกษา ค้นคว้า และอ่านเพิ่มเติม ($\bar{X} = 3.63$)

สถานศึกษาขนาดกลาง มีการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการเตรียมการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ จัดเตรียมเอกสารประกอบการศึกษาค้นคว้า เช่น หลักสูตร คู่มือครู คู่มือการประเมินผล ($\bar{X} = 3.86$) จัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน ($\bar{X} = 3.79$) และจัดทำแผนการสอน เอกสารประกอบการสอนทุกครั้ง ($\bar{X} = 3.78$)

สถานศึกษาขนาดใหญ่ มีการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการเตรียมการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ จัดเตรียมเอกสารประกอบการศึกษาค้นคว้า เช่น หลักสูตร คู่มือครู คู่มือการประเมินผล ($\bar{X} = 4.03$) จัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน ($\bar{X} = 3.98$) และ จัดทำแผนการสอน เอกสารประกอบการสอนทุกครั้ง ($\bar{X} = 3.83$)

จากตารางที่ 4 พบว่า การดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการเตรียมการเป็นรายข้อ โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกข้อ แต่การนำทรัพยากรในห้องเรียนมาใช้ประโยชน์ในการจัดทำสื่อการเรียนรู้มีค่า ($\bar{X} = 3.64$) น้อยกว่าข้ออื่น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรที่จะเอาใจใส่ เรื่องการวางแผน การนิเทศ งบประมาณ การประเมิน และติดตามผล

ตารางที่ 5 (ต่อ)

รายการ	ขนาดเล็ก			ขนาดกลาง			ขนาดใหญ่			รวม		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	
8. เรียนรู้ไปพร้อมกับผู้เรียนจากสื่อและแหล่ง วิทยากรต่าง ๆ	3.69	0.51	มาก	3.71	0.55	มาก	3.86	0.78	มาก	3.79	0.68	มาก
9. ประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตาม ศักยภาพ	3.56	0.55	มาก	3.73	0.68	มาก	4.06	0.67	มาก	3.89	0.68	มาก
10. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ไปศึกษาหาความรู้ในชุมชน	3.73	0.50	มาก	3.88	0.62	มาก	3.98	0.69	มาก	3.92	0.65	มาก
11. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนมีความสามารถในการ แสดงออกและสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้	3.58	0.69	มาก	4.00	0.61	มาก	4.13	0.75	มาก	4.01	0.72	มาก
12. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้และรูปแบบ การทำงานใหม่ ๆ และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	3.69	0.51	มาก	3.86	0.48	มาก	3.98	0.71	มาก	3.90	0.63	มาก
13. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ใช้ความรู้ในการตัดสินใจ แก้ปัญหาเพื่อการทำงานและการดำรงชีวิต	3.71	0.46	มาก	3.91	0.55	มาก	4.09	0.64	มาก	3.99	0.61	มาก
14. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนสามารถปรับปรุงตนเองและ พัฒนาบุคลิกภาพของตนเอง	3.60	0.50	มาก	3.95	0.53	มาก	4.01	0.74	มาก	3.94	0.66	มาก

ตารางที่ 5 (ต่อ)

รายการ	ขนาดเล็ก			ขนาดกลาง			ขนาดใหญ่			รวม	
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.
15. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ตรงสัมพันธ์กับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3.58	0.58	มาก	3.79	0.54	มาก	4.06	0.72	มาก	3.91	0.68
16. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจนค้นพบความถนัดและวิธีการเรียนรู้ของตนเอง	3.56	0.62	มาก	3.71	0.53	มาก	4.02	0.78	มาก	3.86	0.71
17. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนฝึกคิดอย่างหลากหลายและสร้างจินตนาการตลอดจนได้แสดงออกอย่างชัดเจนและมีเหตุผล	3.73	0.45	มาก	3.71	0.64	มาก	3.94	0.76	มาก	3.84	0.70
18. มีการเสริมแรงให้ค้นหาคำตอบ แก้ปัญหาทั้งด้วยตนเองและเป็นกลุ่ม	3.76	0.43	มาก	3.80	0.71	มาก	3.91	0.70	มาก	3.85	0.68
19. ส่งเสริมให้ผู้เรียนเลือกทำกิจกรรมตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจของตนเองอย่างมีความสุข	3.60	0.54	มาก	3.77	0.67	มาก	3.95	0.64	มาก	3.85	0.65

ตารางที่ 5 (ต่อ)

รายการ	ขนาดเล็ก			ขนาดกลาง			ขนาดใหญ่			รวม	
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.
20. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้า รวบรวมข้อมูลและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองตลอดจนสนใจใฝ่หาความรู้อย่างต่อเนื่อง	3.53	0.50	มาก	3.82	0.62	มาก	3.92	0.76	มาก	3.84	0.70
21. ปฏิบัติให้ผู้เรียนมีวินัยและรับผิดชอบในการทำงาน	3.58	0.54	มาก	3.69	0.65	มาก	4.03	0.73	มาก	3.86	0.71
22. ฝึกให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้ของตนเองและผู้อื่น พร้อมทั้งนำผลการประเมินไปปรับปรุงพัฒนาตนเองและยอมรับผล การประเมินของผู้อื่น	3.62	0.53	มาก	3.70	0.74	มาก	4.02	0.76	มาก	3.86	0.74
โดยรวม	3.62	0.16	มาก	3.79	0.25	มาก	3.94	0.48	มาก	3.85	0.40

จากตารางที่ 5 พบว่า การดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการดำเนินการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนมีความสามารถในการแสดงออกและสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ($\bar{X} = 4.01$) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ใช้ความรู้ในการตัดสินใจแก้ปัญหาเพื่อการทำงานและการดำรงชีวิต ($\bar{X} = 3.99$) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนสามารถปรับปรุงตนเองและพัฒนาบุคลิกภาพของตนเอง ($\bar{X} = 3.94$)

เมื่อจำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า

สถานศึกษาขนาดเล็ก มีการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.61$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ มีการเสริมแรงให้ค้นหาคำตอบ แก้ปัญหาทั้งด้วยตนเองและเป็นกลุ่ม ($\bar{X} = 3.76$) บูรณาการความรู้อย่างได้สัดส่วน สมดุลกันและสอดแทรกคุณธรรมในทุกวิชา ($\bar{X} = 3.73$) ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ไปศึกษาหาความรู้ในชุมชน ($\bar{X} = 3.73$) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนฝึกคิดอย่างหลากหลายและสร้างจินตนาการตลอดจนได้แสดงออกอย่างชัดเจนและมีเหตุผล ($\bar{X} = 3.73$) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ใช้ความรู้ในการตัดสินใจแก้ปัญหาเพื่อการทำงานและการดำรงชีวิต ($\bar{X} = 3.71$) เรียนรู้ไปพร้อมกับผู้เรียนจากสื่อและแหล่งวิทยาการต่าง ๆ ($\bar{X} = 3.69$)

สถานศึกษาขนาดกลาง มีการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.61$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนมีความสามารถในการแสดงออกและสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ($\bar{X} = 4.00$) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนสามารถปรับปรุงตนเองและพัฒนาบุคลิกภาพของตนเอง ($\bar{X} = 3.95$) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ใช้ความรู้ในการตัดสินใจแก้ปัญหาเพื่อการทำงานและการดำรงชีวิต ($\bar{X} = 3.91$)

สถานศึกษาขนาดใหญ่ มีการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.61$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนมีความสามารถในการแสดงออกและสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ($\bar{X} = 4.13$) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ใช้ความรู้ในการตัดสินใจแก้ปัญหาเพื่อการทำงานและการดำรงชีวิต ($\bar{X} = 4.09$) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ตรงสัมพันธ์กับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 4.06$) ประสาน

ตารางที่ 6 (ต่อ)

รายการ	ขนาดเล็ก			ขนาดกลาง			ขนาดใหญ่			รวม		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล
	8. ประเมินผลตามสภาพแท้จริงจากเพิ่มสะสมผลงาน ผู้เรียน	3.64	0.48	มาก	3.76	0.60	มาก	3.95	0.73	มาก	3.85	0.67
9. มีการประเมินพฤติกรรมการเรียนอย่างต่อเนื่อง	3.64	0.53	มาก	3.85	0.50	มาก	4.02	0.62	มาก	3.92	0.59	มาก
10. กระตุ้นให้ผู้เรียนมีวิธีการศึกษาวิธีการ แนวทางในการ ปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาผลงานตลอดจน พฤติกรรมการเรียนรู้	3.53	0.69	มาก	3.83	0.56	มาก	3.99	0.64	มาก	3.88	0.64	มาก
11. ประเมินผล โดยใช้แบบสำรวจ และแบบสังเกต พฤติกรรมการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญในแต่ละหน่วยการเรียนรู้	3.69	0.47	มาก	3.78	0.58	มาก	3.84	0.80	มาก	3.80	0.70	มาก
12. ใช้แบบสำรวจกลุ่มในการประเมินผลการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แต่ละหน่วยการเรียนรู้	3.53	0.50	มาก	3.82	0.61	มาก	3.89	0.76	มาก	3.82	0.69	มาก
13. ใช้แบบสำรวจการจัดประสบการณ์การเรียนการ สอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญรายวิชา	3.69	0.51	มาก	3.74	0.63	มาก	3.93	0.74	มาก	3.84	0.69	มาก

จากตารางที่ 6 พบว่า การดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.41$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรกคือ เครื่องมือ วัดผลมีความหลากหลายและเหมาะสมกับธรรมชาติของวิชา ($\bar{X} = 3.93$) มีการประเมิน พฤติกรรมการเรียนอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.92$) เครื่องมือวัดและประเมินมีความสอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.89$) ได้ประเมินผลการสอนตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่ กำหนดไว้ ($\bar{X} = 3.89$)

เมื่อพิจารณาตามขนาดสถานศึกษา พบว่า

สถานศึกษาขนาดเล็ก มีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.46$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ประเมินผลโดยใช้แบบสำรวจ และแบบสังเกตพฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญในแต่ละหน่วยการเรียน ($\bar{X} = 3.69$) ใช้แบบสำรวจการจัดประสบการณ์การเรียน การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญรายวิชา ($\bar{X} = 3.69$) ได้ประเมินผลการสอนตามวัตถุประสงค์ของ หลักสูตรที่กำหนดไว้ ($\bar{X} = 3.64$) เครื่องมือวัดผลมีความหลากหลายและเหมาะสมกับธรรมชาติ ของวิชา ($\bar{X} = 3.64$) ประเมินผลตามสภาพแท้จริงจากเพิ่มสะสมผลงานผู้เรียน ($\bar{X} = 3.64$) มีการ ประเมินพฤติกรรมการเรียนอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.64$)

สถานศึกษานขนาดกลาง มีการประเมินพฤติกรรมการเรียนอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.85$) กระตุ้นให้ผู้เรียนมีการศึกษาวิธีการ แนวทางในการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนา ผลงานตลอดจนพฤติกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.83$) ใช้แบบสำรวจกลุ่มในการประเมินผลการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแต่ละหน่วยการเรียน ($\bar{X} = 3.82$)

สถานศึกษานขนาดใหญ่ เครื่องมือวัดผลมีความหลากหลายและเหมาะสมกับ ธรรมชาติของวิชา ($\bar{X} = 4.14$) เครื่องมือวัดและประเมินมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การ เรียนรู้ ($\bar{X} = 4.07$) ได้ประเมินผลการสอนตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่กำหนดไว้ ($\bar{X} = 4.03$)

จากตารางที่ 6 การดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้าน การประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ แต่การประเมินโดยใช้แบบสำรวจ และ แบบสังเกตพฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในแต่ละหน่วยการเรียน และ มีการประเมินผู้เรียนครบทุกด้านอย่างต่อเนื่องด้วยเครื่องมือและวิธีการที่เหมาะสมและ ได้ ความสามารถที่แท้จริง มีค่า ($\bar{X} = 3.80$) น้อยกว่าข้ออื่น ดังนั้นผู้บริหารความเอาใจใส่ในเรื่อง ดังต่อไปนี้ การวางแผน งบประมาณ การนิเทศ การประเมิน และการติดตามผล

3. เปรียบเทียบระดับการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามความคิดเห็นของครูผู้สอน ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ในสถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกัน ทั้งโดยรวมและรายด้าน โดยวิเคราะห์ F-test

ตารางที่ 7 ผลการเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามความคิดเห็นของครูผู้สอน ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ในสถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกัน ทั้งโดยรวมและรายด้าน

การดำเนินงาน	แหล่งความแปรปรวน	SS	MS	df	F	Sig.
การเตรียมการ	ระหว่างกลุ่ม	1.57	0.78	2	5.14*	0.01
	ภายในกลุ่ม	52.04	0.15	342		
	รวม	53.60		344		
ด้านการดำเนินการ	ระหว่างกลุ่ม	4.31	2.15	2	14.33*	0.00
	ภายในกลุ่ม	51.43	0.15	342		
	รวม	55.74		344		
ด้านการประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	6.77	3.38	2	16.46*	0.00
	ภายในกลุ่ม	70.31	0.21	342		
	รวม	77.07		344		
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	4.26	2.13	2	16.19*	0.00
	ภายในกลุ่ม	45.03	0.13	342		
	รวม	49.30		344		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 7 แสดงให้เห็นว่า ครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาขนาดแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวมและรายด้านทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านเตรียมการ ด้านการดำเนินงาน และด้านการประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้าน เมื่อมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ L.S.D. ดังตาราง 8-11

ตารางที่ 8 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของระดับการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามความคิดเห็นของครูผู้สอน ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์เขต 3 ในสถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกันโดยรวม

ขนาดสถานศึกษา	ขนาดสถานศึกษา			
	\bar{X}	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
		3.61	3.77	3.92
ขนาดเล็ก	3.61	-	.1601*	.3145*
ขนาดกลาง	3.77		-	.1544*
ขนาดใหญ่	3.92			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 8 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของระดับการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามความคิดเห็นของครูผู้สอน ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามขนาดสถานศึกษา โดยรวมมีการดำเนินงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า สถานศึกษาทุกขนาดความคิดเห็นครูผู้สอนมีระดับการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยความคิดเห็นของครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดใหญ่มีระดับการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สูงกว่าครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดกลาง และขนาดเล็ก

ตารางที่ 9 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของระดับการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามความคิดเห็นของครูผู้สอน ในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ด้านการเตรียมการในสถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกัน

ขนาดสถานศึกษา	ขนาดสถานศึกษา			
	\bar{X}	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
ขนาดเล็ก	3.61	-	.1194	.1988*
ขนาดกลาง	3.73		-	.0794
ขนาดใหญ่	3.81			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 9 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของระดับการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามความคิดเห็นของครูผู้สอน ในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน มีขนาดแตกต่างกัน โดยรวม ด้านการเตรียมการมีการดำเนินงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า ครูผู้สอนมีระดับการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญด้านการเตรียมการในสถานศึกษาขนาดใหญ่และขนาดเล็กแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดกลางและขนาดเล็กมีการดำเนินงานไม่แตกต่างกันทางสถิติ

โดยครูผู้สอนสถานศึกษาขนาดใหญ่มีการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสูงกว่าครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดกลางและขนาดเล็ก

ตารางที่ 10 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของระดับการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามความคิดเห็นของครูผู้สอน ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ด้านการดำเนินการ ในสถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกัน

ขนาดสถานศึกษา		ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
	\bar{X}	3.62	3.79	3.94
ขนาดเล็ก	3.62	-	.1738*	.3197*
ขนาดกลาง	3.79		-	.1697*
ขนาดใหญ่	3.94			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 10 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของระดับการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามความคิดเห็นของครูผู้สอน ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการดำเนินการ โดยรวมมีการดำเนินงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า สถานศึกษาทุกขนาดความคิดเห็นของครูผู้สอน มีระดับการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยความคิดเห็นของครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดใหญ่มีระดับการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสูงกว่าครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดและขนาดเล็ก

ตารางที่ 11 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของระดับการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามความคิดเห็นของครู ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ด้านการประเมินผลในสถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกัน

ขนาดโรงเรียน	ขนาดโรงเรียน			
	\bar{X}	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
ขนาดเล็ก	3.59	-	.1697*	.3841*
ขนาดกลาง	3.76		-	.2103*
ขนาดใหญ่	3.97			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 11 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของระดับการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามความคิดเห็นของครูผู้สอน ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการประเมินผล มีการดำเนินงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า สถานศึกษาทุกขนาดความคิดเห็นของครูผู้สอน มีระดับการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยความคิดเห็นของครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดใหญ่ มีระดับการดำเนินงานจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สูงกว่าครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดกลาง และขนาดเล็ก

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3

ตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญของครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 จากแบบสอบถามปลายเปิด ซึ่งผู้วิจัยได้ประมวลสรุปประเด็นของข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะในประเด็นที่คล้ายคลึงกัน โดยเรียงลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรกในแต่ละด้าน โดยรวม

ลำดับที่	ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ	ความถี่ (คน)
	ด้านการเตรียมการ	
1	ควรมีจัดสรรงบประมาณที่เหมาะสมสำหรับการจัดทำสื่อ	14
2	ควรมีการจัดอบรมการผลิตสื่อที่เหมาะสม	8
3	ควรมีการจัดทำข้อมูลแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น	5
	ด้านการดำเนินการ	
1	ควรมีกิจกรรมทัศนศึกษา ศึกษาดูงานนอกสถานที่	12
2	ควรใช้สื่อที่ทันสมัยและน่าสนใจ	9
3	ควรมีกิจกรรมการเรียนในสถานประกอบการ ในชุมชน หรือแหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียนที่น่าสนใจ	7
	ด้านการประเมินผล	
1	ควรมีการจัดการอบรมนักเรียนเกี่ยวกับการจัดทำแฟ้มสะสมผลงาน	9
2	ควรมีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น วิทยากรท้องถิ่น	7
3	ควรมีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมแก่นักเรียน เช่น การเข้าค่ายอบรมธรรมะ การเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา ร่วมกับชุมชน	5

“ควรมีการจัดการศึกษาคุณภาพสูง ทักษะศึกษานองสถานที่ในสถานศึกษาที่ประสบผลสำเร็จเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ”

สถานศึกษาขนาดกลาง สมใจ จุฑาผาด (28 สิงหาคม 2550: สัมภาษณ์) ได้เสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานในแต่ละด้าน ดังนี้ การเตรียมการ “ควรจัดเตรียมวัสดุสื่อและอุปกรณ์ที่เหมาะสมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยครูจะต้องมีความรู้อย่างลึกซึ้งในเรื่องที่จะสอนและเตรียมคำถามที่สอนให้เด็กคิด และเตรียมการตอบคำถามที่น่าจะเกิดขึ้นจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน” การดำเนินการ “ควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการสอนที่เตรียมไว้ โดยส่วนใหญ่จะให้คำถาม ถามนำเพื่อให้นักเรียนค้นหาคำตอบในเรื่องนั้น ๆ ด้วยตนเอง หลังจากนั้นค่อยให้ความรู้เพิ่มเติมกับนักเรียน” การประเมินผล “ควรประเมินตามสภาพจริงจากการปฏิบัติงานและการค้นหา (คิด) คำตอบของนักเรียน และให้ทำแบบฝึกหัดที่ได้เตรียมไว้” เวณิกา มาตสะอาด (28 สิงหาคม 2550: สัมภาษณ์) ได้เสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานในแต่ละด้าน ดังนี้ การเตรียมการ “ควรจัดอบรมสัมมนาการจัดทำแฟ้มสะสมผลงานสำหรับครูผู้สอน ให้มีความรู้เกี่ยวกับการจัดทำผลงานของตนเอง เพื่อที่จะได้นำผลการประเมินตนเองนั้นมาพัฒนาตนเอง ปรับปรุงการทำงานในครั้งต่อไป” การดำเนินการ “ควรจัดการเรียนการสอนที่เน้นการปฏิบัติจริง จัดตามสภาพจริง ให้นักเรียนเรียนรู้ธรรมชาติ” การประเมินผล “ควรมีการจัดการอบรมให้ครูนักเรียน และผู้ปกครองได้รับทราบเกี่ยวกับวิธีการและเกณฑ์การจัดและประเมินผล ที่เหมาะสมกับสภาพจริงของผู้เรียน”

สถานศึกษาขนาดใหญ่ สมัย สิริประเก (10 สิงหาคม 2550: สัมภาษณ์) ได้เสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานในแต่ละด้าน ดังนี้ การเตรียมการ “ควรวิเคราะห์หลักสูตรวิเคราะห์ผู้เรียนรายบุคคลเป็นรายกรณี สำรวจความต้องการ จัดทำแผนการเรียนรู้ กำหนดการสอน รายวิชาที่สอน โดยจัดแบบบูรณาการ ใช้สื่อที่หลากหลาย เตรียมนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่จะสร้างความสนใจต่อเด็ก” การดำเนินการ “ควรจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรม ควรจัดกิจกรรมโดยให้ความสำคัญต่อเด็ก เสนอแนวทางการจัดกิจกรรมและควรสร้างบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนมีความสุข” การประเมินผล “ควรวัดจากสภาพที่แท้จริง จากการสัมภาษณ์ สังเกต ควรให้ผู้เรียนด้วยกันมีส่วนประเมินเพื่อนและควรประเมินให้ครอบคลุมทั้ง ความรู้ กระบวนการและเจตคติ” ไพรศร แสงเพชร (10 สิงหาคม 2550: สัมภาษณ์) ได้เสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานในแต่ละด้าน ดังนี้ การเตรียมการ “ควรจัดอบรมสัมมนาการจัดทำแฟ้มสะสมผลงานสำหรับครูผู้สอน ให้มีความรู้เกี่ยวกับการจัดทำผลงานของตนเอง เพื่อที่จะได้นำผลการประเมินตนเองนั้นมาพัฒนาตนเอง

ปรับปรุงการทำงานในครั้งต่อไป” การดำเนินการ “ควรจัดการเรียนการสอนที่เน้นการปฏิบัติจริง จัดตามสภาพจริง ให้นักเรียนเรียนรู้ธรรมชาติ” การประเมินผล “ควรมีการจัดการอบรมให้ครูนักเรียน และผู้ปกครองได้รับทราบเกี่ยวกับวิธีการและเกณฑ์การจัดและประเมินผล ที่เหมาะสมกับสภาพจริงของผู้เรียน”

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY